

HRVATSKI SABOR

Klasa: 210-01/12-01/01

Urbroj: 65-12-02

Zagreb, 4. listopada 2012.

P.Z. br. 172

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 137. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira*, koji je Hrvatskom saboru dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. listopada 2012. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković i Vladimira Nemeća, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

POTPREDSJEDNIK

Josip Leko

P.Z. br. 172

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 210-01/12-01/01
Urbroj: 50301-09/09-12-2

Zagreb, 4. listopada 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	04-10-2012		
Klasifikacijska oznaka:	210-01/12-01/01		Org. jed. 65
Uredbeni broj:	50-12-01	Pril. 1	Vrij. CD

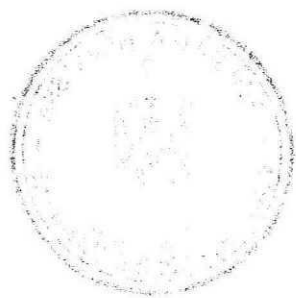
HRVATSKI SABOR

Predmet: Prijedlog zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ranka Ostojića, ministra unutarnjih poslova, Evelina Tonkovića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Sanju Čanković i Vladimira Nemeca, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PREKRŠAJIMA
PROTIV JAVNOG REDA I MIRA**

Hs**NP*210-01/12-01/01*50-12-01*1*Hs

PRIJEDLOG ZAKONA O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira (Narodne novine, br. 41/77, 52/87, 55/89, 5/90, 30/90, 47/90 i 29/94, u daljnjem tekstu: važeći Zakon), na snazi je od 25. listopada 1977. godine. Određene izmjene i dopune važećeg Zakona izvršene su 1989. god. (Narodne novine, broj 55/89), dok je njegov pročišćeni tekst objavljen 1990. godine (Narodne novine, broj 5/90).

Nakon demokratskih promjena i stvaranja Republike Hrvatske, značajnije izmjene i dopune učinjene su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (Narodne novine, broj 47/90). Naime, kazna zatvora propisana je alternativno uz novčanu kaznu, a njeno je trajanje ograničeno do najviše trideset dana. Brisanjem članka 3. važećeg Zakona (vrijeđanje ili omalovažavanje patriotskih osjećaja građana, naroda ili narodnosti u SFRJ) ukinuti su tzv. politički prekršaji, a usklađene su i pojedine odredbe drugih članaka.

Zadnja intervencija u tekst važećeg Zakona učinjena je 1994. godine, Zakonom o dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za privredne prijestupe i prekršaje (Narodne novine, broj 29/94) i to na način da su, radi tadašnje inflacije, iznosi kazni umjesto u dinarima izraženi u njemačkim markama, uz preračunavanje protuvrijednosti domaće valute, što nesumnjivo u ovom trenutku teško može zadovoljiti svrhu prekršajno-pravnih sankcija.

Iz navedenog je vidljivo kako važeći Zakon do današnjeg dana nije doživio značajnije izmjene ili dopune, a koje su nužne da bi se adekvatno popratili zahtjevi vremena i potrebe prakse. Evidentne promjene u društvenim odnosima, zahtjevi struke te promjene nastale donošenjem Prekršajnog zakona (Narodne novine, broj 107/2007), ali i niza drugih, u međuvremenu donesenih zakona, nametnule su kao nužnost pristupanje izradi novoga Zakona.

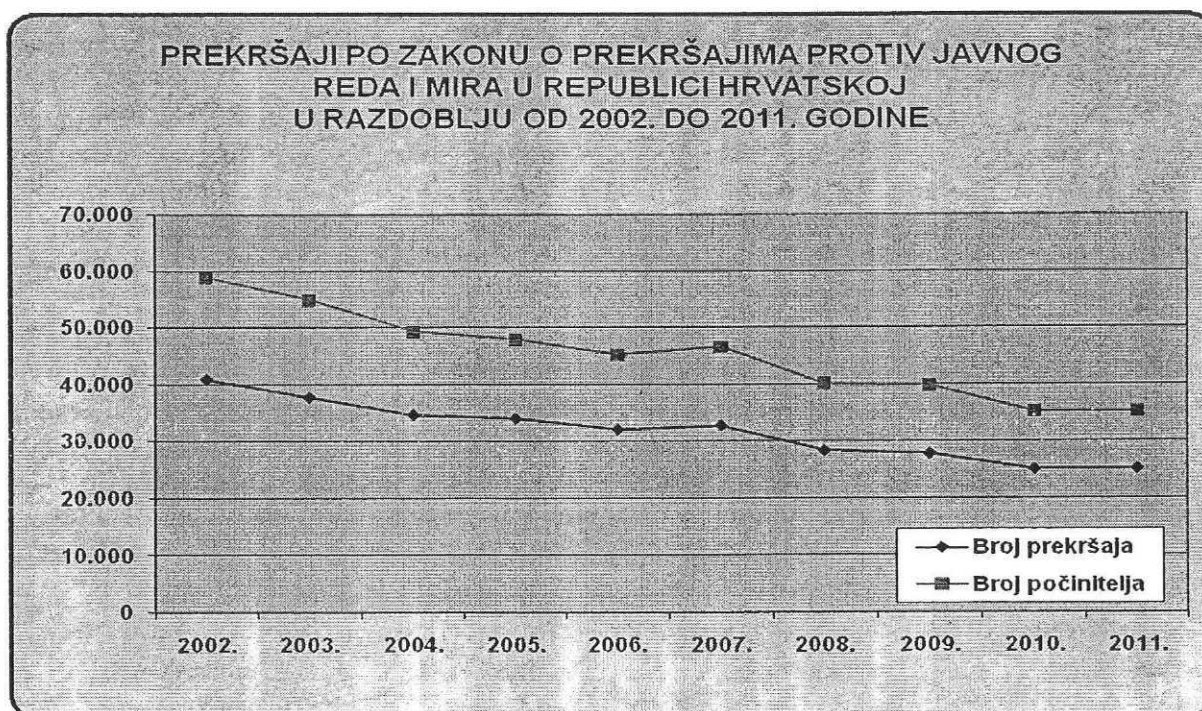
Pored toga, ističe se da su prekršaji protiv javnog reda i mira dobar pokazatelj stanja sigurnosti te da izravno utječu na osjećaj osobne sigurnosti građana, s obzirom da, poslije kaznenih djela, zauzimaju značajno mjesto u području sigurnosti. Ministarstvo unutarnjih poslova, odnosno policija, kao primarno nadležno tijelo, utjecalo je nizom što samostalnih, što u suradnji s drugim nadležnim tijelima provedenih aktivnosti na unaprjeđenju stanja sigurnosti na ovom području. Pritom je potrebno naglasiti da je u provedbi navedenih aktivnosti zadržana visoka razina učinkovitosti policijskog postupanja, unatoč preferiranju preventivnih, a ne represivnih mjera te stalnom radu na smanjenju broja radnji kojima se provođenjem zakonskih ovlasti zadire u ljudska prava.

Značenje prekršaja iz područja javnog reda i mira vidljivo je i kroz podatak (službeni podaci Ministarstva unutarnjih poslova - tablični prikazi u nastavku teksta) o ukupno **319.476** zabilježenih prekršaja te vrste u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2002. do 2011. godine, odnosno prosječno **31.948** prekršaja godišnje.

U istom razdoblju zahtjevi za pokretanjem prekršajnog postupka, odnosno optužni prijedlozi, podneseni su protiv ukupno **453.098** počinitelja ove vrste prekršaja, odnosno prosječno **45.310** počinitelja godišnje. Najčešći prekršaji su iz članaka 6., 13. i 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, odnosno prekršaji počinjeni naročito drskim ponašanjem, svadom i vikom te omalovažavanjem i vrijeđanjem državnih tijela i službenih osoba tih tijela.

**PREKRŠAJI PO ZAKONU O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 2002.. DO 2011. GODINE**

Godina	Broj prekršaja	POČINITELJI		
		Ukupno	Od kojih	
			Povratnici	Maloljetnici
2002.	40.959	58.824	10.024	2.449
2003.	37.795	54.870	8.651	2.544
2004.	34.784	49.251	7.667	2.680
2005.	34.071	47.906	7.691	2.500
2006.	32.183	45.315	7.074	2.147
2007.	32.835	46.633	7.442	2.205
2008.	28.462	40.113	7.324	1.990
2009.	27.902	39.755	6.854	1.875
2010.	25.200	35.229	6.019	1.631
2011.	25.285	35.202	6.899	1.723
Ukupno	319.476	453.098	75.645	21.744
Prosječno godišnje	31.948	45.310	7.565	2.174

PREKRŠAJI IZ ZAKONA O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA 2002. - 2011.

GODINA	Broj prekršaja																											
	UKUPNO (STUPCI 3 - 27)																											
2011.	25.285	10	72	3.452	12	15	617	342	190	5.561	8.583	528	8	3	2.675	49	7	470	47	940	10	76	5	201	1.138	274	231	
2010.	25.200	5	68	3.673	12	22	469	453	180	5.647	8.551	445	10	8	2.321	87	2	417	60	730	18	89	177	230	1.144	382	93	
2009.	27.902	6	105	4.592	10	16	238	407	199	6.407	9.787	414	6	8	2.540	97	4	448	40	613	18	159	14	287	1.136	351	173	
2008.	28.462	8	90	4.686	4	16	223	305	170	6.708	9.911	469	7	86	2.476	71	18	510	46	871	14	183	10	257	1.035	288	347	
2007.	32.835	22	66	4.759	51	42	411	444	159	7.256	12.182	567	72	43	3.111	78	9	637	43	516	39	198	11	571	1.187	361	2.640	
2006.	32.183	9	69	4.280	28	20	385	522	225	7.200	12.267	580	7	34	2.820	106	7	502	46	531	61	212	13	719	1.208	332	3.160	
2005.	34.071	11	112	4.094	10	18	305	475	331	7.943	13.116	556	10	7	3.072	85	11	489	42	765	87	186	28	946	1.068	304	4.166	
2004.	34.784	15	87	3.841	18	27	323	465	336	8.567	13.560	470	10	30	3.221	92	28	514	45	701	85	219	16	836	1.015	263	6.131	
2003.	37.795	9	148	3.900	-	51	653	949	307	10.112	14.821	444	13	16	3.158	83	2	576	1.050	1.050	221	17	712	1.047	455	7.088		
2002.	40.959	14	123	3.885	-	55	949	1.911	1.036	15.639	22.556	556	25	23	3.693	100	6	557	2.064	2.064	302	11	752	1.028	626	8.502		

Imajući u vidu navedeno stanje, pristupilo se izradi prijedloga novoga Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji bi kvalitetnije i sveobuhvatnije utvrdio relevantne pojmove, pravne institute i obilježja prekršaja protiv javnog reda i mira, propisao kao prekršaj i neka druga ponašanja koja mogu imati izravni štetni utjecaj na stanje javnog reda i mira te otklonio postojeće praznine i nedorečenosti pojedinih odredbi važećeg Zakona i mogućnost njihovog različitog tumačenja i primjene.

Prijedlog zakona sastoji se od sljedećih glava:

- I. Opće odredbe,
- II. Prekršaji protiv javnog reda i mira,
- III. Posebne mjere za zaštitu javnog reda i mira i
- IV. Završne odredbe.

Zbog dugogodišnje prakse tijela nadležnih za provedbu važećeg Zakona, odnosno izuzetno bogate i vrijedne s njome povezane sudske prakse, Prijedlog zakona najvećim dijelom prati strukturu važećeg Zakona, osobito vezano uz najčešće počinjene prekršaje, u odnosu na koje je zadržan postojeći redoslijed članaka, a što je sve detaljnije razrađeno u obrazloženju prijedloga Zakona.

Ovim Prijedlogom zakona otklanja se mogućnost da se pojedini oblici inkriminiranih ponašanja na neprihvatljiv način alternativno, odnosno kumulativno opisuju kao bića istog prekršaja, iako se radi o radnjama od kojih svaka sama za sebe predstavlja društveno neprihvatljivo ponašanje (poput skitnje ili prosjačenja).

Nadalje, u predloženom Zakonu novčane kazne izražene su u domaćoj valuti (HRK), a visina i vrsta sankcija usklađena je s odredbama Prekršajnog zakona kojima su podignuti opći maksimumi kazni (zatvor i novčana kazna). Posebno se vodilo računa o obvezama i mogućnostima postupanja pojedinih ovlaštenih tužitelja (upozorenje, novčana kazna, obvezni prekršajni nalog, prekršajni nalog i optužni prijedlog) koje, u odnosu na visinu i vrstu zapriječene kazne ili druge sankcije, proizlaze iz Prekršajnog zakona.

Za pojedine inkriminirane radnje predviđene su različite visine i vrste kazni, odnosno različite zaštitne mjere, s obzirom da već sam sadržaj radnje prekršaja ukazuje na različiti stupanj remećenja reda i društvene opasnosti.

Kako bi se otklonila mogućnost povrede načela „*ne bis in idem*“, opisi pojedinih prekršaja iz prijedloga Zakona usklađeni su s opisima prekršaja, odnosno kaznenih djela sadržanih u drugim zakonima, od kojih se ističu sljedeći:

1. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 26/2003, 82/2004, 110/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011 i 90/2011), uz uvažavanje relevantnih odredbi odluka o komunalnom redu jedinica lokalne samouprave,
2. Zakon o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/2006),
3. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine, br. 138/2006, 43/2009 i 88/2010),
4. Zakon o trgovini (Narodne novine, br. 87/2008, 96/2008, 116/2008, 76/2009 i 114/2011),
5. Zakon o igrama na sreću (Narodne novine, broj 87/2009),
6. Zakon o oružju (Narodne novine, broj 63/2007, 146/2008 i 59/2012),
7. Zakon o eksplozivnim tvarima (Narodne novine, br. 178/2004, 109/2007, 67/2008 i 144/2010),
8. Zakon o javnom okupljanju (Narodne novine, br. 128/99, 90/2005, 139/2005, 150/2005, 82/2011 i 78/2012),
9. Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima (Narodne novine, br. 117/2003, 71/2006, 43/2009 i 34/2011),
10. Zakon o osobnoj iskaznici (Narodne novine, br. 11/2002, 122/2002 i 31/2006),
11. Zakon o zaštiti od buke (Narodne novine, broj 30/2009),

12. Zakon o otpadu (Narodne novine, br. 178/2004, 153/2005, 111/2006, 110/2007, 60/2008 i 87/2009),

13. Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/2008),

14. Kazneni zakon (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/2000, 129/2000, 51/2001, 111/2003, 190/2003, 105/2004, 84/2005, 71/2006, 110/2007, 152/2008 i 57/2011, u nastavku teksta: KZ/1997) i

15. Kazneni zakon (Narodne novine, broj 125/2011, koji će stupiti na snagu 1. siječnja 2013. godine, u nastavku teksta: KZ/2013).

Od važnijih novina koje donosi ovaj Prijedlog zakona ističe se definiranje pojma javnog mjesta i grupe (članak 2. Prijedloga zakona), što važeći Zakon nije sadržavao. Tako se javnim mjestom smatra svaki prostor koji je u bilo koje vrijeme bezuvjetno dostupan svakome, prostor koji je uz ograničenje vremena ili pod drugim uvjetom dostupan svakome te prostor koji je pod određenim uvjetima dostupan određenim osobama. Također, propisuje se da je prekršaj protiv javnog reda i mira počinjen i u slučaju kada je počinjen na prostoru koji nema obilježje javnog mjesta, ako je to mjesto dostupno pogledu ili čujnosti s javnog mjesta ili je njegova posljedica nastupila na javnom mjestu.

Pojedini prekršaji iz Prijedloga zakona kod kojih javno mjesto nije određeno kao bitno obilježje prekršaja, mogu se počinuti na bilo kojem mjestu.

Nadalje, umjesto prekršaja odavanja prostituciji uređenog člankom 12. važećeg Zakona, kao novina se u članku 12. stavku 1. Prijedloga zakona propisuje sankcioniranje osobe koja na javnom mjestu ponudi spolne usluge za novčanu ili drugu korist, ali i osobe koja u svojstvu korisnika od te osobe zatraži spolne usluge nudeći novčanu ili drugu korist. U stavku 2. istog članka sankcionira se osoba koja pruži spolne usluge za novčanu ili drugu korist, kao i osoba koje te usluge koristi i plaća. Pritom za počinjenje prekršaja iz stavka 2. nije bitno da je počinjen na javnom mjestu. Pored navedenog, osnovno obilježje ovoga prekršaja više nije odavanje prostituciji, u smislu ponavljanja pružanja spolnih usluga uz naplatu, što je u praksi bilo teško dokazivo, nego je za počinjenje prekršaja dovoljno i jednokratno pružanje spolnih usluga uz naplatu, što se odgovarajuće odnosi i na korisnika tih usluga.

S obzirom da prostitucija predstavlja društveno neprihvatljivi oblik ponašanja, kako u smislu pružanja, tako i u smislu korištenja usluga prostitucije, obveza je društva da putem niza gospodarskih, socijalnih ali i kazneno-pravnih i prekršajno-pravnih mjera utječe na suzbijanje prostitucije. Važan korak u tom pravcu svakako je propisivanje prekršajne odgovornosti i pripadajućih prekršajno-pravnih sankcija korisnika, a ne samo pružatelja usluga prostitucije. Na taj način djelovat će se preventivno, u smislu odvratanja korisnika od traženja i konzumiranja usluga prostitucije uslijed svijesti o inkriminiranosti te vrste ponašanja i s time povezanih zakonskih sankcija, no i odaslati jasna poruka kako odgovornost za ovu vrstu društveno neprihvatljivog ponašanja nije samo na osobama koje pružaju usluge prostitucije, već i na ključnim sudionicima prostitucije - korisnicima koji te usluge traže, konzumiraju i plaćaju.

Budući da kaznenopravno zakonodavstvo inkriminira samo kaznena djela, koja obuhvaćaju najteže oblike kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te protiv braka, obitelji i mladeži, odnosno djece, a koja obuhvaćaju i kvalificirane oblike prostitucije tj. "prisilnu prostituciju" (primjerice KZ/1997: kazneno djelo Trgovanja ljudima i ropstva iz članka 175., Podvođenja iz članka 195., Međunarodne prostitucije iz članka 178., Zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz članka 213., odnosno KZ/2013: kazneno djelo Trgovanja ljudima iz članka 106., Prostitucije iz članka 157., Zanimarivanja i zlouporabe djetetovih prava iz članka 177.), člankom 12. Prijedloga zakona nastoji se ispuniti pravna praznina u smislu inkriminacije osnovnog oblika prostitucije, na način da se u stavku 1. navedenog članka prekršajem inkriminira nuđenje ili traženje spolnih usluga za novac ili

drugi oblik naknade na javnom mjestu, a stavkom 2. pružanje spolnih usluga u svrhu pribavljanja sredstava za život na nedopušteni način (tzv. "neprisilna prostitucija") te korištenje spolnih usluga pruženih u sklopu "neprisilne prostitucije" uz naknadu. Dakle, na predloženi način korisnik se prekršajno sankcionira za osnovni oblik djela, odnosno za korištenje spolnih usluga pruženih od druge osobe uz naplatu, dok se u kaznenom zakonodavstvu, primjerice u članku 157. stavku 2. KZ/2013 sankcionira kvalificirani oblik ovoga djela, odnosno korištenje spolnih usluga osobe koja je silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa ovisnosti, prisiljena ili navedena na pružanje spolnih odnosa uz naplatu, a da je korisnik znao ili je morao i mogao znati za navedene okolnosti.

U pojedinim člancima ovoga Prijedloga zakona, također se posebna pažnja poklanja i zaštiti ranjivih skupina, odnosno djece (članak 6. stavak 4., članak 19. stavak 2. i članak 23. stavak 3.). Pojam djeteta usklađen je s određenjem toga pojma u članku 87. stavku 7. KZ/2013.

Također, člankom 31. stavkom 1. Prijedloga zakona, kao novina, propisuje se da će se za prekršaj iz ovoga Zakona koji je počinjen u sastavu grupe ili tijekom počinjenja kojeg se počinitelj uporabom maske ili drugog predmeta maskirao radi prikrivanja identiteta, izreći novčana kazna u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kazna zatvora do 90 dana.

Kao novina, u stavku 2. istoga članka, propisuje se da će se za prekršaj iz ovoga Zakona koji je počinjen zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili izražavanja rodnog identiteta druge osobe, izreći novčana kazna koja je propisana za taj prekršaj uvećana za dvostruki maksimalni iznos novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kazna zatvora do 90 dana.

Nadalje, člancima 35., 36. i 37. Prijedloga zakona, propisuju se do sada neutvrđeni uvjeti pod kojima tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu tehničkim uređajima nadzirati javna mjesta koja su u bilo koje vrijeme dostupna svakome, radi preventivnog učinka na stanje javnog reda i mira i sprječavanja inkriminiranih ponašanja.

Člankom 38. Prijedloga zakona propisuje se mogućnost da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim općim aktima (odlukama) propisuje i druge prekršaje protiv javnog reda i mira, koji nisu predviđeni ovim Prijedloga zakona.

Također, člankom 39. Prijedloga zakona propisuje se nadležnost Ministarstva unutarnjih poslova za provedbu nadzora nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Uzevši u obzir sve navedeno, predlagatelj smatra kako prijedlog Zakona u ovome trenutku odgovara ključnim zahtjevima vremena i struke i predstavlja kvalitetan pravni temelj za postupanje policijskih i drugih službenika s ciljem suzbijanja društveno neprihvatljivih ponašanja, odnosno prekršaja utvrđenih prijedlogom Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O PREKRŠAJIMA PROTIV JAVNOG REDA I MIRA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Prekršaji protiv javnog reda i mira su djela kojima se na nedopušteni način remeti red, mir, spokojstvo, dostojanstvo i normalan način života građana te ostvarivanje njihovih sloboda, prava i dužnosti, vrijeđa javni moral, omalovažava i vrijeđa državna tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili službene osobe tih tijela, ometa rad tijela javnih vlasti, općenito ugrožava sigurnost ljudi i imovine ili se na drugi način narušava javni red i mir.

(2) Zaštita javnog reda i mira provodi se usklađenim djelovanjem zajednice usmjerenim na prevenciju i sprječavanje prekršaja propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom i sankcioniranjem njihovih počinitelja.

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. *javni red i mir* je stanje u kojem je osigurano neometano ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti koje su građanima utvrđeni Ustavom i zakonima Republike Hrvatske;
2. *javno mjesto* je svaki prostor koji je u bilo koje vrijeme bezuvjetno dostupan svakome. Javnim mjestom smatra se i prostor koji je uz ograničenje vremena ili pod drugim uvjetom dostupan svakome, kao i prostor koji je pod određenim uvjetima dostupan određenim osobama. Prekršaj je počinjen na javnom mjestu i u situacijama kada su njegova obilježja ostvarena na prostoru koji nema značaj javnog mjesta ako je to mjesto dostupno pogledu ili čujnosti s javnog mjesta ili je njegova posljedica nastupila na javnom mjestu;
3. *grupa ljudi* su tri ili više osoba koje zajednički počine prekršaj.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Pojedini prekršaji iz ovoga Zakona kod kojih javno mjesto nije određeno kao bitno obilježje prekršaja mogu se počiniti na bilo kojem mjestu.

II. PREKRŠAJI PROTIV JAVNOG REDA I MIRA

Članak 4.

Tko na javnom mjestu namjerno uništi, ošteti ili izvrzne ruglu domaći ili strani novac koji se nalazi u optjecaju, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 5.

(1) Tko bez potrebnog odobrenja ili izvan uvjeta utvrđenih odobrenjem nadležnog tijela glasnim reproduciranjem ili izvođenjem glazbe ili drugih sadržaja, narušava javni red i mir, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

(2) Tko prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini u vremenu od 22,00 do 06,00 sati, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 6.000,00 kuna.

(3) Ako na drugi način nije moguće uspostaviti narušeni javni red i mir, a u cilju sprječavanja nastavljanja činjenja prekršaja propisanih stavkom 1. ovoga članka, policija može privremeno, a najduže do 12 sati, oduzeti upravljačku konzolu razglasne opreme (pojačalo) ili drugi bitni dio opreme za reproduciranje glazbe ili drugih sadržaja.

Članak 6.

(1) Tko na javnom mjestu govorom ili na drugi način poziva na tjelesni napad ili tučnjavu ili potiče na tjelesni napad ili tučnjavu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 20 dana.

(2) Tko na javnom mjestu drugoga udari ili ga tjelesno napadne, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 6.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 40 dana.

(3) Tko se na javnom mjestu ponaša na naročito drzak ili nasilan ili nepristojan način, vrijeđajući građane ili narušavajući njihov mir, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

(4) Kada je prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka počinjen prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje, invaliditeta ili trudnoće, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za dvostruki maksimalni iznos novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kaznom zatvora u trajanju do 90 dana.

Članak 7.

(1) Tko na javnom mjestu položajima tijela ili tjelesnom snagom, postavljanjem prepreka ili na drugi način ometa slobodu kretanja građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 3.000,00 kuna.

(2) Ne radi se o prekršaju iz stavka 1. ovoga članka, ako je do ometanja slobode kretanja građana došlo zbog radova ili hitnih intervencija ili sprječavanja odnosno otklanjanja opasnosti ili održavanja javnih okupljanja, koja se provode ili su odobrena u skladu s posebnim propisima.

Članak 8.

(1) Tko na javnom mjestu kocka ili mami druge na kockanje za novac ili druge materijalne vrijednosti, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 50 dana.

(2) Tko omogućava ili dopusti da se na njegovom prostoru ili u njegovom objektu ili na prostoru kojega koristi ili u objektu kojega koristi čini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

Članak 9.

Tko neovlašteno prodaje ili nudi na prodaju ulaznice za priredbe po cijeni višoj od one označene na ulaznici ili cjeniku istaknutom na mjestu gdje se ulaznice prodaju ili tko prodaje ili nudi na prodaju ulaznice koje nisu namijenjene prodaji, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 10.

Tko obmanjuje drugoga u pogledu svoje službene ili društvene funkcije odnosno položaja ili uporabom tuđih ili lažnih osobnih podataka kao svojih ili potvrđivanjem tuđih osobnih podataka za koje zna da nisu istiniti ili nošenjem odore, dijelova odore ili znakovlja službene osobe obmanjuje drugoga, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

Članak 11.

Tko se odaje skitnji, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 15 dana.

Članak 12.

(1) Tko na javnom mjestu ponudi spolne usluge za novčanu ili drugu korist ili na javnom mjestu zatraži spolne usluge, nudeći novčanu ili drugu korist, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

(2) Tko pruži spolne usluge za novčanu ili drugu korist ili koristi spolne usluge takve osobe za novčanu ili drugu korist, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

Članak 13.

(1) Tko svadom ili vikom ili bukom vozila ili iz vozila te drugim zvukovima ili svjetlosnim znakovima ili bukom iz stambenih ili poslovnih prostora ili na drugi način remeti javni red i mir, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

(2) Tko prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini u vremenu od 22,00 do 06,00 sati, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 6.000,00 kuna.

Članak 14.

(1) Tko vrši nuždu na javnom mjestu koje za to nije predviđeno, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna.

(2) Tko se na javnom mjestu koje za to nije predviđeno pojavi gol ili pokazuje spolne organe ili na drugi način vrijeđa ili omalovažava moralne osjećaje građana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 20 dana.

(3) Tko na javnom mjestu spolno opći s osobom starijom od petnaest godina ili na drugi način zadovoljava svoju ili tuđu pohotu pred takvom osobom, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

Članak 15.

(1) Tko na javnom mjestu prosjači novac ili druga materijalna dobra kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 20 dana.

(2) Tko prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini na drzak, uvredljiv ili ugrožavajući način, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

(3) Tko organizira grupu radi obavljanja prosjačenja ili potiče prosjačenje, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

Članak 16.

Tko dojavom za koju zna da nije istinita remeti rad državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javnih ustanova, pravnih osoba s javnim ovlastima ili remeti održavanje javnih okupljanja, odvijanje javnog prijevoza ili zadržavanje građana na javnim mjestima, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

Članak 17.

(1) Tko omalovažava ili vrijeđa državna tijela, odnosno službene osobe tih tijela prilikom obavljanja njihovih službenih poslova ili u vezi s obavljenim poslovima ili primijenjenim ovlastima ili odbije postupiti po njihovim zakonitim naredbama, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana.

(2) Tko omalovažava ili vrijeđa tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno službene osobe tih tijela prilikom obavljanja njihovih službenih poslova ili u vezi s obavljenim poslovima, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

Članak 18.

(1) Tko onemogući isticanje na za to određenom mjestu službeno objavljenog dokumenta državnog tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u vrijeme dok je dokument na snazi ili tko izvrgne ruglu takav dokument, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna.

(2) Tko prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini prema pravnim osobama s javnim ovlastima, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 2.500,00 kuna.

Članak 19.

(1) Tko na javnom mjestu daje piće koje sadrži alkohol osobi pod vidnim utjecajem alkohola, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.500,00 kuna.

(2) Tko daje piće koje sadrži alkohol djetetu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

Članak 20.

Tko na javnom mjestu pijanči ili se pod vidnim utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti ponaša nepristojno ili na drugi način prouzroči uznemirenost ili zgražavanje građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 30 dana.

Članak 21.

Tko na javnom mjestu neovlaštenom uporabom pirotehničkih sredstava ili drugih eksplozivnih ili zapaljivih tvari narušava mir i sigurnost građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 22.

(1) Tko na javnom mjestu držanjem, nošenjem, crtanjem, isticanjem ili prikazivanjem simbola, crteža, fotografija, filmova ili na drugi način uznemirava građane, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 50 dana.

(2) Tko na drzak ili nametljiv ili nepristojan način raspačavanjem pisanih, tiskanih ili snimljenih materijala uznemirava građane, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 23.

(1) Tko drugoga uznemiruje komunikacijskim uređajem, zvonjavom na vrata, kucanjem ili na drugi način, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

(2) Tko na javnom mjestu kretanjem, gestikulacijom, verbalno ili na drugi način kod drugoga izazove osjećaj straha, ugroženosti, uznemirenosti ili poniženosti, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna.

(3) Kada je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjen prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje, invaliditeta ili trudnoće, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 7.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 50 dana.

Članak 24.

Tko u vremenu od 22,00 do 06,00 sati izvođenjem radova bez odobrenja nadležnog tijela ili izvan okvira hitnih intervencija ometa mir i odmor građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 25.

Tko na javnom mjestu neovlašteno prikuplja priloge ili ih prikuplja na drzak ili nametljiv ili nepristojan način uznemiravajući građane, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 2.500,00 kuna.

Članak 26.

Tko na javnom mjestu paljenjem guma, plastike, drugih materijala, predmeta ili tvari izvan dopuštene djelatnosti, fizikalnim ili kemijskim reakcijama ili na drugi način izazove neugodne mirise kojima prouzroči uznemirenost građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

Članak 27.

(1) Tko se ogлуši o istaknutu zabranu nadležnog tijela o pristupu, zadržavanju, snimanju, fotografiranju ili skiciranju na određenom mjestu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 4.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 25 dana.

(2) Tko se bez opravdanog razloga zadržava u prostorijama državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravni osoba s javnim ovlastima te ometa njihov rad i ne udalji se nakon upozorenja nadležnih osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

(3) Tko bez opravdanog razloga zalazi ili se zadržava u zajedničkom prostoru stambene zgrade u kojoj ne stanuje i ne udalji se nakon upozorenja stanara ili nadležnih osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 28.

Osoba koja u obavljanju poslova ugostiteljske djelatnosti (vlasnik, voditelj, šef sale, konobar i sl.) u ugostiteljskom objektu propusti spriječiti narušavanje javnog reda i mira ili bez odgode dojaviti policiji činjenje prekršaja iz ovoga Zakona, iako je to mogla učiniti bez opasnosti za sebe ili drugoga, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna.

Članak 29.

Tko stavi na javnu površinu ispred zgrade ili ograde ili na zgradu ili ogradu kakav uređaj, tvar ili predmet koji može ozlijediti prolaznike ili im nanijeti štetu ili tko takav uređaj, tvar ili predmet izbaci na javnu površinu, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

Članak 30.

(1) Tko na javnom mjestu bez nadzora ili neoprezno omogući kretanje ili zadržavanje životinja koje mogu ozlijediti ili ugroziti građane, druge životinje i imovinu građana, te time izazove uznemirenost građana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

(2) Ako je uslijed prekršaja iz stavka 1. ovoga članka nastupila ozljeda ili materijalna šteta, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 31.

(1) Kada je prekršaj iz ovoga Zakona počinjen u sastavu grupe ili se počinitelj uporabom maske ili drugog predmeta maskirao radi prikrivanja identiteta, počinitelju prekršaja izreći će se novčana kazna u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kazna zatvora u trajanju do 90 dana.

(2) Kada je prekršaj iz ovoga Zakona počinjen zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili izražavanja rodnog identiteta druge osobe, počinitelj će se kazniti novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za dvostruki maksimalni iznos novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kaznom zatvora u trajanju do 90 dana.

Članak 32.

Predmeti koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali počinjenjem prekršaja iz članaka 8., 9., 10., 15., 20., 21., 22. i 25. ovoga Zakona obavezno će se oduzeti.

Članak 33.

(1) Za prekršaj iz članka 28. ovoga Zakona sud može počinitelju fizičkoj osobi uz kaznu izreći i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja poslova u ugostiteljskoj djelatnosti koje je obavljao tijekom počinjenja prekršaja u onom ugostiteljskom objektu gdje je prekršaj počinjen.

(2) Prema počiniteljima prekršaja iz članaka 6., 7., 13., 22., 23. i 30. može se izreći zaštitna mjera zabrane približavanja određenoj osobi i zabrane uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom koja ne može biti kraća od jednog mjeseca niti duža od dvije godine.

(3) Tko postupa suprotno pravomoćno izrečenoj zaštitnoj mjeri iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 34.

Za prekršaj iz članka 5. stavaka 1. i 2., članka 8. stavka 2., članka 24. i članka 26., fizička osoba - obrtnik, osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ili pravna osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

III. POSEBNE MJERE ZA ZAŠTITU JAVNOG REDA I MIRA

Članak 35.

(1) Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi preventivnog učinka na stanje javnog reda i mira i sprječavanja inkriminiranih ponašanja mogu tehničkim uređajima nadzirati javna mjesta koja su u bilo koje vrijeme bezuvjetno dostupna svakome.

(2) Tijela jedinica iz stavka 1. ovoga članka dužna su prije uspostave audio i video nadzora takvu namjeru javno priopćiti i prostor obilježiti vidno postavljenim obavijestima iz svih smjerova mogućeg dolaska osoba na taj prostor, te osigurati da se snimljeni materijal sačuva najmanje 30 dana.

(3) Kada postoji vjerojatnost da bi se korištenjem tehničkih uređaja ili njihovih zapisa moglo spriječiti kazneno djelo ili prekršaj ili pronaći počinitelj takvih djela, tijela jedinica iz stavka 1. ovoga članka dužna su policiji i državnom odvjetništvu omogućiti pristup i korištenje tehničkih uređaja te izuzimanje audio i video zapisa koji mogu biti od važnosti za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka.

Članak 36.

(1) Tko neovlašteno uspostavi nadzor javnog mjesta tehničkim uređajima, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 37.

(1) Odgovorna osoba tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja ne priopći javno namjeru uspostave audio ili video nadzora javnog mjesta ili takav prostor ne obilježi vidno postavljenim obavijestima iz svih smjerova mogućeg nailaska osoba ili ne osigura da se snimljeni materijal sačuva najmanje 30 dana, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

(2) Odgovorna osoba tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koja policiji i državnom odvjetništvu ne omogući pristup i korištenje tehničkih uređaja te izuzimanje audio i video zapisa koji mogu biti od važnosti za uspješno vođenje kaznenog ili prekršajnog postupka, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 38.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može, uz prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, svojim odlukama propisivati i druge prekršaje protiv javnog reda i mira koji nisu predviđeni ovim Zakonom.

Članak 39.

Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, provodi Ministarstvo unutarnjih poslova.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 40.**

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira (Narodne novine, br. 41/77, 52/87, 55/89, 5/90, 30/90, 47/90 i 29/94).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. Ovim člankom propisuje se što su prekršaji protiv javnog reda i mira te se oni definiraju kao djela kojima se napadaju vrijednosti koje se štite ovim Zakonom. Za prekršaje počinjene ovim Zakonom podrazumijeva se nedozvoljen način njihovog počinjenja. Tako negativno definiranje neophodno je iz razloga što se obilježja prekršaja iz ovoga Zakona mogu ostvariti i na neki od načina za koje društvena zajednica nije zainteresirana za sankcioniranje, jer se oni pojavljuju kao nužna pojava uz društveno prihvatljive radnje, kao npr. glasna glazba ili glasno skandiranje na zakonitim javnim okupljanjima i slično. Nadalje, propisuje se kako se zaštitu javnog reda i mira održava djelovanjem zajednice koja propisima i mjerama državnih i drugih nadležnih tijela sprječava opasnosti kojima se narušava javni red i mir i sigurnost građana.

Članak 2. Ovim člankom određuju se značenja izraza javni red i mir, javno mjesto i grupa ljudi u smislu ovoga Zakona. Pod javnim mjestima podrazumijevaju se ona javna mjesta koja su trajno dostupna neograničenom broju osoba, primjerice ulice, trgovci, parkovi, šetališta i sl. Također, pod javnim mjestima podrazumijevaju se i ona javna mjesta koja su namijenjena neograničenom broju osoba, ali uz određena ograničenja, koja se mogu odnositi na radno vrijeme ili neke druge uvjete, primjerice kazališta, trgovine, ugostiteljski objekti otvorenog tipa, sredstva javnog prijevoza, brodovi, zrakoplovi, vlakovi, stadioni i sportske dvorane, uredi i čekaonice javnih službi, banaka i drugih institucija, namijenjenih za pristup njihovih stranki i drugih građana i sl. Prostori koji su pod određenim uvjetima dostupni određenim osobama bili bi primjerice: obrazovne ustanove, zbornice, zabavni i sportski klubovi sa članskim iskaznicama, vijećnice, poslovni prostori trgovačkih društava i sl. Prekršaj je počinjen na javnom mjestu i u situacijama kada su njegova obilježja ostvarena na prostoru koji nema značaj javnog mjesta ako je to mjesto dostupno pogledu ili čujnosti s javnog mjesta ili je njegova posljedica nastupila na javnom mjestu (primjerice: balkoni, terase, dvorišta privatnih kuća i sl.).

Članak 3. Propisano je da se pojedini prekršaji iz ovoga Zakona kod kojih javno mjesto nije određeno kao bitno obilježje prekršaja mogu počinuti na bilo kojem mjestu.

Članak 4. U ovom članku prošireno je biće prekršaja iz istoga članka važećeg Zakona i na strani novac. Kao prekršaj propisuje se uništavanje ili izvrgavanje ruglu domaćeg i stranog novca koji se nalazi u optjecaju u Republici Hrvatskoj. Prekršaj može biti počinjen bilo kojim načinom djelovanja prema novcu u optjecaju, kojim se on namjerno uništava, oštećuje ili omalovažava. Najčešći primjeri u praksi iz kojih je vidljivo omalovažavanje su kidanje novčanica, gaženje, nabacivanje, paljenje, pljuvanje i sl.

Članak 5. U ovome članku uređeno je i prošireno biće prekršaja iz istoga članka važećeg Zakona, s time da je stavak 3. toga članka važećeg Zakona uređen u članku 22. stavak 2. prijedloga Zakona. Inkriminacija prekršaja sastoji se u glasnom reproduciranju ili izvođenju glazbe ili drugih sadržaja, bez potrebnog odobrenja ili izvan okvira odobrenja nadležnog tijela, na način kojim se narušava javni red i mir. Prekršaj se može počinuti glasnim reproduciranjem glazbe ili drugih sadržaja korištenjem razglasnih uređaja s ili bez pojačala, npr. radio i TV prijammnici, glazbene linije, juke box, osobna računala i sl., kao i izvođenjem glazbe ili drugih sadržaja, putem glazbala, odnosno glazbenih instrumenata, a zapriječenom kaznom zaštićuje se red, mir i odmor građana.

Ne predstavlja prekršaj kada organizator javnog okupljanja, odnosno priredbe ima izdano odobrenje za takvu priredbu i uporabu akustičnih naprava, npr. za održavanje koncerta ili druge priredbe.

Ako na drugi način nije moguće uspostaviti narušeni javni red i mir, policija može privremeno, a najduže do 12 sati, oduzeti upravljačku konzolu razglasne opreme ili drugi bitni dio opreme za reproduciranje glazbe, odnosno drugih sadržaja.

Članak 6. U ovom članku uređeno je i prošireno biće prekršaja iz istoga članka važećeg Zakona. Stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka raščlanjuju se prekršaji s elementima nasilja ili drskog ponašanja po težini: od najblažih oblika počinjenja prekršaja poticanjem i pozivanjem na tučnjavu ili tjelesni napad, preko težih oblika koji se čine udaranjem (dovoljan je jedan udarac) ili tjelesnim napadom do najtežih počinjenim nasilnim ili naročito drskim, nepristojnim ili uvredljivim ponašanjem na javnom mjestu. U stavku 4. ovoga članka propisuje se da će se za prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, počinitelj kazniti novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za dvostruki maksimalni iznos novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kaznom zatvora u trajanju do 90 dana, ako je prekršaj počinjen na štetu osobe posebno ranjive zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje, invaliditeta ili trudnoće.

Članak 7. U stavku 1. ovoga članka štiti se sloboda kretanja građana na javnom mjestu u svakodnevnom životu. Prekršaj se može počinuti samo na javnom mjestu i to ometanjem kretanja građana raznim položajima tijela ili tjelesnom snagom, postavljanjem prepreka ili na drugi način. Obilježje navedenog prekršaja može se ostvariti s namjerom, ali i iz nehaja. Iz tih razloga stajanje i hodanje nisu izdvojeni kao zasebni modaliteti počinjenja ovog prekršaja. Međutim, ovaj prekršaj se može počinuti i na drugi način, što znači da pod određenim okolnostima obilježja ovog prekršaja ostvaruje i osoba koja namjerno ili svjesno stojeći ili hodajući po javnom mjestu ograničava slobodu kretanja drugih osoba. U stavku 2. propisano je da se ne radi o prekršaju iz stavka 1. ovoga članka, ako je do ometanja kretanja građana došlo zbog radova ili hitnih intervencija ili sprječavanja odnosno otklanjanja opasnosti ili održavanja javnih okupljanja, koja se provode ili su odobrena u skladu s posebnim propisima.

Članak 8. U ovome članku preuređeno je biće prekršaja iz istoga članka važećeg Zakona. Osnovna inkriminacija ovoga prekršaja sastoji se u kockanju na javnom mjestu za novac ili druge materijalne vrijednosti. Bitno obilježje kockanja je stjecanje imovinske koristi, a najčešći oblici su kartanje, bacanje tri karte uz pogađanje (trice), kuglica i sl. Raznovrsne društvene igre, iako se odvijaju na javnom mjestu radi društva ili zabave, bez namjere stjecanja imovinske koristi ili uz simbolički ulog, ne smatraju se kockom. Imajući u vidu štetnost ovakvoga ponašanja, kao oblik inkriminacije propisano je i mamljenje, odnosno nagovaranje na kockanje. Važno je naglasiti da i onaj koji je namamljen, odnosno nagovoren na kockanje, također čini prekršaj samim upuštanjem u igru, bez obzira što ishod igre ne ovisi o sreći. Kao poseban oblik, u stavku 2. ovoga članka, inkriminirano je omogućavanje ili dopuštanje činjenja prekršaja, npr. stavljanjem prostorija na korištenje radi kockanja. Prekršaj iz stavka 2. ovoga članka nije vezan za javno mjesto.

Članak 9. Ovim člankom je, uz određene promjene, uređen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Prekršaj se sastoji u neovlaštenoj prodaji ulaznica po cijeni višoj od stvarne, kao i prodaja onih ulaznica koje nisu namijenjene prodaji. Ovaj prekršaj je ranije bio vrlo čest, a sastojao se u tome da uglavnom organizirane grupe počinitelja otkupe velike količine ulaznica za kino predstave, sportska natjecanja ili druge javne priredbe, te time stvore umjetnu

nestašicu ulaznica i preprodaju ih po znatno višim cijenama. Za počinjenje prekršaja dovoljno je zaticanje u preprodaji samo jedne ulaznice po višoj cijeni. Međutim, ako bi se radilo o prodaji ulaznice po stvarnoj ili manjoj cijeni od stvarne, zbog odustajanja od odlaska na priredbu iz opravdanih i smislenih razloga, ne bi se radilo o počinjenju prekršaja iz ovoga članka, a o čemu bi se prosuđivalo prema konkretnoj situaciji i slučaju.

Za razliku od prethodno opisanog prekršaja, počinjenje prekršaja prodaje ulaznica koje nisu namijenjene prodaji (slobodne, besplatne) lako i jednostavno se može utvrditi.

Članak 10. Ovim člankom uređen je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Inkriminirano je lažno predstavljanje. Smisao ovoga prekršaja je zaštita od lažnog predstavljanja i obmanjivanja u pogledu službenog ili društvenog položaja. Modaliteti počinjenja prekršaja kreću se od izravnog lažnog predstavljanja preko potvrđivanja lažnih podataka koje je o sebi dala neka druga osoba do obmanjivanja u pogledu svog položaja predstavljanjem u svojstvu službene osobe ili nošenjem službene odore ili drugih službenih obilježja. Ovaj prekršaj za razliku od kaznenog djela Lažnog predstavljanja iz članka 328. KZ/1997 i kaznenog djela Prijevare iz članka 224. istoga Zakona, ne sadrži motiv protupravnog pribavljanja materijalne koristi ili nanošenja materijalne štete, odnosno obavljanja neke radnje koju je ovlaštena obaviti samo vojna ili službena osoba. Naime, za dovršenje ovoga prekršaja dovoljno je samo lažno predstavljanje, potvrđivanje tuđih neistinitih podataka ili obmanjivanje u pogledu službenog položaja. Također je potrebno ovaj prekršaj razlikovati od prekršaja iz članka 15. stavka 2. Zakona o osobnoj iskaznici, u kojemu su inkriminirana ponašanja u situacijama kad se određena osoba posluži tuđom osobnom iskaznicom kao svojom, iako bi se pod određenim okolnostima moglo raditi o oba prekršaja počinjena u stjecaju. U praksi se događaju situacije gdje policijski službenik, kada su za to ispunjeni zakonom predviđeni uvjeti, provjerava podatke osobe koja je primjerice zatečena u počinjenju prekršaja. Događa se, međutim, da takva osoba kod sebe nema dokumenata na osnovu kojih bi se identitet mogao provjeriti pa se on utvrđuje na osnovu osobne izjave i potvrđivanja tog identiteta od strane osobe koja kod sebe za provjeru identiteta ima valjane dokumente. Zbog ovakvih situacija i činjenice da je moguće da netko potvrdi identitet osobe, a da mu on nije poznat od ranije ili da s namjerom izbjegavanja odgovornosti za prekršaj potvrdi tuđe lažne podatke, iako zna da oni nisu istiniti, potrebno je inkriminirati i ovakve situacije.

Članak 11. Ovim člankom je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona uređen na način da je skitnja propisana ovim člankom, a prosjačenje člankom 15. Prijedloga zakona. Skitnjom se smatra učestalo mijenjanje mjesta boravišta, lutanje bez određenog cilja i bez osiguranih sredstava za život, zbog čega su takve osobe prinuđene spavati na raznim javnim i drugim mjestima, bez mogućnosti održavanja osobne higijene. Skitnice su često i bez osobnih isprava, odnosno uređenog statusa.

Članak 12. Ovim člankom značajnije je uređen i proširen prekršaj iz istoga članka 12. važećeg Zakona. Kao novina, u predloženom članku Zakona, umjesto prekršaja odavanja prostituciji, u stavku 1. sankcionira se osoba koja na javnom mjestu ponudi spolne usluge za novčanu ili drugu korist, ali i osoba, odnosno korisnik koji od takve osobe zatraži spolne usluge za novčanu ili drugu korist. U stavku 2. sankcionira se osoba koja pruži spolne usluge za novčanu ili drugu korist, kao i korisnik koji koristi i plaća takve spolne usluge. Za počinjenje prekršaja iz stavka 2. nije bitno da je počinjen na javnom mjestu. Pored navedenog, osnovno obilježje ovoga prekršaja više nije odavanje, koje je se sastojalo u ponavljanju pružanja spolnih usluga uz naplatu, što je u praksi bilo teško dokazivo, nego je za počinjenje prekršaja dovoljno i jednokratno pružanje spolnih usluga uz naplatu, što se odgovarajuće

odnosi i na korisnika. Budući da kaznenopravno zakonodavstvo inkriminira samo kaznena djela, koja obuhvaćaju najteže oblike kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te protiv braka, obitelji i mladeži, odnosno djece, odnosno kvalificirane oblike prostitucije tj. "prisilnu prostituciju", na ovaj način nastoji se ispuniti pravna praznina u smislu inkriminacije osnovnog oblika tzv. "nepprisilne prostitucije", kako pružatelja, tako i korisnika usluga.

Članak 13. Ovim člankom uređen je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Kao prekršaj propisuje se narušavanje javnog reda i mira svadom, vikom, bukom iz stambenih ili poslovnih prostora, bukom vozila ili iz vozila te drugim zvukovima ili svjetlosnim znakovima iz raznovrsnih sredstava i izvora ili na drugi način. Svada je međusobno glasno komuniciranje dvije ili više osoba, a pod pojmom vike smatra se glasno artikuliranje glasova, tonova i riječi. Stvaranje raznih zvukova (trubljenje, povišeni zvukovi motora ili ispušnih cijevi, nepotrebni alarmi, i sl.) kao i buka iz stambenih prostora nije obuhvaćeno Zakonom o zaštiti od buke, ali i uznemirivanje svjetlima reflektora, lasera i sl., česti je način narušavanja javnog reda i mira.

Pod pojmom narušavanja javnog reda i mira na drugi način podrazumijevaju se različiti oblici ponašanja (primjerice: pljuvanje u znak prosvjeda prema drugoj osobi, razbijanje boca ili čaša i sl.), koje u članku nije moguće taksativno nabrojati i odrediti.

Ovaj članak ne odnosi se na zvučno oglašavanje zvonima ili elektroakustičkim uređajima na/iz vjerskih objekata i buku od uporabnih predmeta koji predstavljaju kulturno dobro.

Javno mjesto nije bitno obilježje ovoga prekršaja.

Članak 14. Ovim člankom uređen je i proširen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Inkriminira se nedolično ponašanje na javnom mjestu. Svrha propisivanja prekršaja je zaštita javnog morala, odnosno zaštita općeprihvaćenih pravila društvenog ponašanja. Nedoličnim ponašanjem na javnom mjestu vrijeđa se osjećaj stida, a inkriminacija se sastoji u razgolićivanju i pokazivanju spolnih organa ili vršenju nužde u javnosti, te se proteže i na spolno općenje ili zadovoljavanje pohote na javnom mjestu s osobom starijom od petnaest godina. Kod ostvarivanja obilježja prekršaja zadovoljavanja pohote, valja uzeti u obzir da bi se radilo o kaznenom djelu zadovoljavanja pohote pred djetetom mlađim od 15 godina i kaznenom djelu spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina (članak 160. i članak 158. KZ/2013).

Članak 15. Ovim člankom preuređen je i proširen dio članka 11. važećeg Zakona, koji se odnosi na prosjačenje. U stavku 1. ovoga članka sankcionira se svako prosjačenje novca i drugih materijalnih dobara. U stavku 2. ovoga članka inkriminacija prekršaja sastoji se u prosjačenju novca ili drugih vrijednosti gdje počinitelj poduzima takve aktivnosti kojima na drzak, uvredljiv ili ugrožavajući način ometa druge osobe. Prosjačenjem se pobliže može smatrati takvo ponašanje, odnosno poduzimanje aktivnosti kojima neka osoba predstavljajući svoje loše materijalno stanje ili prikazujući kakvu tjelesnu hendikepiranost traži milostinju u novcu ili drugim materijalnim vrijednostima. Međutim, za ostvarivanje obilježja prekršaja iz trećega stavka, organiziranje ili poticanje prosjačenja ne mora nužno postojati element drskosti ili uvredljivosti, jer se ovdje inkriminacija odnosi na namjeru počinitelja radi stjecanja imovinske koristi na društveno neprihvatljiv način. U vezi s prosjačenjem, djeca su zaštićena kaznenim zakonodavstvom (primjerice: KZ/1997: kazneno djelo Zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe iz članka 213., odnosno KZ/2013: kazneno djelo Zanemarivanja i zlouporabe djetetovih prava iz članka 177.).

Članak 16. Ovim člankom je na bitno drugačiji način uređen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Ovim člankom propisuje se sankcija za namjerno lažno dojavljivanje. Lažna dojava može biti upućena usmeno, pisano, elektronskom poštom, telefonski, itd, a neistinitom dojavi može se remetiti i rad tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravnih osoba s javnim ovlastima. Ostvarujući inkriminiranu radnju počinitelj svjesno remeti rad navedenih tijela. Za prekršaj je važno da počinitelj dojavljuje nešto za što zna da nije istinito, odnosno da se nije ili se neće dogoditi, ali za ostvarivanje bića prekršaja nije važno je li počinitelj svjestan da svojom radnjom ometa rad navedenih tijela, ako je prema svojim osobnim svojstvima mogao biti svjestan te činjenice. Bitno je razlikovati ovaj prekršaj od kaznenog djela Širenja lažnih i uznemiravajućih glasina iz članka 322. KZ/1997. Naime, za ostvarivanje ovoga prekršaja dovoljna je i dojava koja već kod samog primitka nije ocijenjena kao istinita, dok je za ostvarivanje bića navedenog kaznenog djela bitno obilježje da je nastupilo uznemirenje većeg broja ljudi ili da je takva dojava ozbiljno shvaćena i da je iziskivala ili izazvala hitno djelovanje nekog od navedenih tijela. Također je bitno od ovoga prekršaja razlikovati kazneno djelo Lažne uzbune opisano u članku 316. KZ/2013, kojim se inkriminira lažno obavještanje policije ili druge javne službe koja osigurava red ili pruža pomoć o događaju koji iziskuje hitno djelovanje te službe, dok se propisivanjem ovoga prekršaja u zonu kažnjivosti stavljaju sve druge situacije ometanja rada nabrojanih tijela.

Članak 17. Ovim člankom uređen je i proširen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. U stavku 1. ovoga članka štite se državna tijela, odnosno službene osobe tih tijela u obavljanju njihovih službenih poslova ili u vezi s obavljanjem tih poslova ili primjeni zakonskih ovlasti. Inkriminacija prekršaja se sastoji u omalovažavanju ili vrijeđanju državnih tijela ili njihovih službenih osoba, a koja se može izraziti verbalno, pisanim podneskom, elektronskom poštom ili drugom radnjom odnosno fizičkom kretnjom ili gestom, kojom počinitelj omalovažava ili vrijeđa državno tijelo odnosno službenu osobu. Omalovažavanjem zakonske ovlasti ili drugog službenog postupka počinitelj istovremeno omalovažava i službenu osobu koja primjenjuje zakonsku ovlast ili poduzima neku drugu službenu radnju. Dakle, omalovažavajuća izjava ne mora bit izriječom ili izravno upućena službenoj osobi, ali iz činjeničnog sadržaja izjave ili druge aktivnosti počinitelja očito je da se odnosi na državno tijelo odnosno na službenu osobu. Prekršaj se može počinuti u radno vrijeme te izvan radnog vremena službene osobe, ali samo u slučajevima kada službena osoba primjenjuje zakonske ovlasti ili poduzima službenu radnju. Odbijanjem postupanja po zakonitim naredbama koje izdaju državna tijela ili njihove službene osobe, također se na izrazito teški način omalovažava državno tijelo, odnosno službena osoba, odnosno narušava javni red i mir, jer se odbijanjem naredbe sprječava ili onemogućuje ispunjenja svrhe zbog koje se ona daje. Primjerice, policijski službenik ovlašten je, između ostaloga, izdati naredbu radi sprječavanja ili otklanjanja određene opasnosti, sprječavanja počinjenja prekršaja ili hvatanja počinitelja prekršaja, održavanja ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira itd., a neizvršenjem te naredbe mogu nastupiti neželjene štetne posljedice. Naredbe se mogu izdati usmeno, pisano ili na drugi način propisan propisom o primjeni policijskih ovlasti. U stavku 2. ovoga članka štite se tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno službene osobe tih tijela, prilikom obavljanja njihovih službenih poslova ili u vezi s obavljenim poslovima.

Za počinjenje prekršaja iz ovoga članka nije bitno je li počinjen na javnom mjestu.

Članak 18. Ovim člankom uređen je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Ovim člankom štite se službeno objavljeni dokumenti državnog tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima, odnosno općenito

tijela javne vlasti, dok je na snazi, od izlaganja ruglu i od onemogućavanja njegovog javnog isticanja na za to određenom mjestu.

Počinjene ovoga prekršaja nije uvjetovano javnim mjestom.

Uništenje, oštećenje, uklanjanje službenog dokumenta predstavlja kazneno djelo oduzimanje ili uništenje službenog pečata opisano u članku 318. KZ/2013.

Članak 19. Ovim člankom uređen je i proširen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Kao prekršaj propisuje se davanje pića koje sadrži alkohol osobi pod vidnim utjecajem alkohola te djetetu. S obzirom da je Zakonom o trgovini inkriminirana prodaja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina u trgovinama na malo, a Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti zabranjena konzumacija i omogućavanje konzumacije alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina, nametnula se je potreba da se ovim Zakonom koji propisuje prekršaje iz područja javnog reda i mira dodatno inkriminira davanje alkoholnih pića na javnim mjestima osobama pod vidnim utjecajem alkohola, odnosno da se inkriminira davanje pića koja sadrže alkohol djeci (djetetom se u smislu Kaznenog zakona KZ/2013 smatra osoba koja nije navršila 18 godina života). Dakle, inkriminacija davanja pića koje sadrži alkohol osobama pod vidnim utjecajem alkohola, vezana je za javno mjesto, dok davanje pića koje sadrže alkohol osobama mlađim od 18 godina nije isključivo vezano za javno mjesto, s obzirom da je takvo ponašanje društveno neprihvatljivo bez obzira ostvaruju li se obilježja prekršaja na javnom mjestu ili nekom mjestu koje nema obilježje javnog mjesta. S tim u vezi, predviđena je i viša novčana kazna za davanje pića koje sadrže alkohol djetetu ili maloljetnoj osobi, pa je to u odnosu na članak 19. važećeg Zakona izdvojeno kao zasebna inkriminacija u odvojenom stavku u odnosu na onemogućavanje konzumacije alkoholnih pića osobi pod vidnim utjecajem alkohola.

Članak 20. Ovim člankom uređen je i proširen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Ovim člankom inkriminirano je izazivanje uznemirenosti ili zgražavanja građana na javnim mjestima od strane osoba pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti. Smisao uvođenja ovakve inkriminacije je u potrebi da se izvan zakonskih obilježja prekršaja kojima se narušava javni red i mir (svađa, vika, tučnjava) ili prekršaja naročito drskog ponašanja na javnim mjestima ili ometanje normalnog kretanja građana, zabrani ponašanje osoba koje su se svojom krivnjom dovele u stanje u kojem nisu mogle shvatiti značenje svog postupanja ili nisu mogle vladati svojom voljom, te u takvom stanju prouzroče uznemirenost ili zgražanje prolazećih građana. Primjera radi, ova inkriminacija obuhvatila bi slučajeve u kojima pijana osoba ili osoba pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti povraća, pada po ulici, tetura, vrši nuždu u odjeću i tome slično, a što svakako nije prihvatljivo ponašanje i zaslužuje društveni prijekor, s obzirom da se osoba svjesno ili prihvaćajući posljedice dovela u takvo stanje. Ovaj prekršaj u praksi često može biti počinjen u idealnom stjecaju s prekršajem iz članka 7. prijedloga ovoga Zakona, a kojima se inkriminira ometanje kretanja građana na javnim mjestima.

Članak 21. Ovim člankom je uređeno i manjim dijelom suženo biće prekršaja iz istoga članka važećeg Zakona. Inkriminirana je neovlaštena uporaba pirotehničkih sredstava ili drugih eksplozivnih ili zapaljivih materijala. Za razliku od odredbi Zakona o eksplozivnim tvarima kojima je uređena uporaba pirotehničkih sredstava za zabavu te odredbi Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima kojima je zabranjeno paljenje i bacanje pirotehničkih sredstava na sportskim natjecanjima, ovom odredbom općenito se zaštićuje svakodnevni mir i sigurnost građana od neovlaštene uporabe eksplozivnih, pirotehničkih i sličnih materijala. Neovlašteno pucanje iz vatrenog oružja uređeno je Zakonom o oružju.

Članak 22. Stavkom 1. ovoga članka inkriminira se počinitelja koji na javnom mjestu držanjem, nošenjem, crtanjem, isticanjem ili prikazivanjem simbola, crteža, fotografija, filmova ili na drugi sličan način uznemirava građane. Stavkom 2. ovoga članka uređen je prekršaj iz stavka 3. članka 5. važećeg Zakona. Inkriminirano je ponašanje osoba koje raspačavaju pisane, tiskane ili snimljene materijale te na taj način uznemiravaju građane. Iako se u osnovi ovakva zaštita građana podrazumijeva na javnim mjestima, sam prekršaj se može počinuti i na ograničenim i fiktivnim javnim mjestima kao što su na primjer ulaz u stambenu zgradu, stubište i slično mjesto. Međutim, u svakom slučaju ovaj prekršaj treba razlikovati od prekršaja iz članka 23. ovoga Prijedloga zakona, s obzirom da je jedan od modaliteta prekršaja iz članka 23. uznemiravanje zvonjavom na vrata, kucanjem ili na drugi način, a što može biti i radnja koja je prethodila počinjenju ovoga prekršaja. Postoji i mogućnost da oba prekršaja budu počinjena u stjecaju pa bi obilježja svakog konkretnog prekršaja trebalo cijeniti od slučaja do slučaja.

Smisao ovakve inkriminacije svakako nije zapriječiti raspačavanje spomenutih materijala, jer to nije ni područje koje se nastoji regulirati prijedlogom Zakona, već bi to po prirodi stvari trebalo inkriminirati nekim drugim propisima. Dakle, smisao ovoga prekršaja isključivo treba tražiti u inkriminiranju raspačavanja spomenutih materijala na neprihvatljiv način koji može izazvati uznemirenost kod građana.

Članak 23. Ovim člankom zaštićena je vrijednost osjećaja sigurnosti kod građana. Prekršaj se može počinuti pozivanjem komunikacijskim uređajem, uznemiravanjem kucanjem ili zvonjenjem na ulazna vrata doma, ili na javnom mjestu kretanjem iza osobe, gestikulacijama, verbalno ili na drugi način, s namjerom izazivanja osjećaja straha, ugroženosti, uznemirenosti ili poniženosti. Najblaži oblik prekršaja je uznemiravanje komunikacijskim uređajem, kucanjem ili zvonjavom na vrata, te sličnim postupcima koji kod osobe mogu izazvati osjećaj nelagode, nesigurnosti ili uznemirenosti. Naime, u praksi je česta situacija da pojedine osobe budu izložene uznemiravanju kod kojih počinitelji takvog uznemiravanja kao sredstvo koriste neki od komunikacijskih uređaja pa se već samim time nameće potreba da se takav ili sličan oblik uznemiravanja inkriminira kao zaseban prekršaj. Prekršaj iz ovoga članka ne čini osoba koja bi komunikacijskim uređajem neistinitim dojavama remetila rad državnih tijela, tijela jedinica regionalne, lokalne (područne) samouprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima, jer je takvo ponašanje inkriminirano kao zaseban prekršaj čija obilježja su određena člankom 16. ovoga Zakona. Drugi oblik prekršaja predstavlja uznemiravanje kod kojeg počinitelj svojim kretanjem kod druge osobe izazove osjećaj straha, ugroženosti, uznemirenosti ili poniženosti. Kako su u praksi zabilježeni slučajevi gdje osim takvog ponašanja počinitelji nisu poduzimali ništa drugo, ali je i to bilo dovoljno da se naruši mir i spokojstvo građanina, nametnula se potreba da i ovakvo ponašanje bude inkriminirano kao prekršaj iz područja javnog reda i mira. Za razliku od kaznenog djela Nametljivog ponašanja opisanog u članku 140. KZ/2013, za počinjenje prekršaja nije bitna ustrajnost niti kontinuitet, što se navode kao bitna obilježja kaznenog djela. Stavkom 3. ovoga članka propisuje se teža sankcija, ako je prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka počinjen prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje, invaliditeta ili trudnoće.

Članak 24. Ovim člankom nastoji se zaštititi i osigurati mir i noćni odmor građana od uznemiravanja. Prekršaj se može počinuti na javnom mjestu ili u privatnom prostoru. Kod činjenja prekršaja određeno je vrijeme činjenja prekršaja. Nije prekršaj kada je do uznemiravanja došlo kao posljedica neophodnih hitnih radova na održavanju, npr. sanacija kvara na plinskoj, vodovodnoj, električnoj ili drugoj mreži. Važno je razlikovati inkriminaciju ovoga prekršaja od prekršaja iz Zakona o zaštiti od buke. Ponajprije treba istaknuti suštinsku

razliku koja proizlazi iz samog područja normiranja Zakona od zaštite od buke i ovoga prijedloga Zakona. Naime, Zakonom o zaštiti od buke propisuje se otklanjanje opasnosti koju buka ima na zdravlje čovjeka, dok se ovim prijedlogom Zakona građane nastoji zaštititi od remećenja javnog reda i mira te osigurati red i normalan način njihovog života. Primjera radi, bukom kojom se s obzirom na mali intenzitet i dugo trajanje narušava zdravlje ljudi, ne mora se ujedno narušavati i javni red i mir. S tim u vezi, pojam buke u smislu predloženog članka valja sagledavati u funkciji remećenja javnog reda i mira, odnosno ometanja mira i noćnog odmora ljudi, dakle znatno uže od značenja kojeg buka ima u smislu Zakona o zaštiti od buke u kojem je buka definirana kao svaki zvuk koji prekoračuje standardima utvrđene vrijednosti, a koji mogu biti štetni po zdravlje ljudi.

Članak 25. Ovim člankom određena je sankcija za počinitelja koji na javnom mjestu neovlašteno prikuplja priloge ili ih prikuplja na drzak ili nametljiv ili nepristojan način uznemiravajući građane.

Članak 26. Ovim člankom nastoji se zaštititi građane od uznemirenosti izazvane neugodnim mirisima. Prekršaj čini počinitelj koji pali gume, plastiku ili druge tvari (otpad) koje gorenjem proizvode neugodne mirise u okolišu te time izazivaju uznemirenost građana. Treba naglasiti da se radi o poduzimanju aktivnosti koje nisu u okviru dopuštene djelatnosti počinitelja. Ovdje je riječ o onečišćenju zraka koje šteti okolišu i izaziva uznemirenost građana, a inkriminaciju predstavlja pojava neugodnih mirisa u okolišu.

Članak 27. Ovim člankom uređen je i proširen prekršaj iz članka 15. važećeg Zakona. Ovim člankom nastoje se zaštititi određena područja ili mjesta (područja šticećenih objekata ili osoba), gdje je zabranjen pristup, zadržavanje, snimanje, fotografiranje ili skiciranje. Obično su takva mjesta fizički osigurana ili su na javno istaknutim mjestima postavljene obavijesti da je pristup ili fotografiranje zabranjeno. Drugi stavak određuje kao prekršaj nedopušteno ili nepotrebno zadržavanje u prostorijama državnih tijela, tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, pri čemu se ometa radni proces tih tijela (misli se na različite oblike pritiska i utjecanja na poslove tijela) i osoba, te da na upozorenje nadležne osobe prekršitelj te prostore ne napusti. Pojam nadležne osobe treba razumjeti šire od pojma odgovorne osobe. Nadležna osoba može biti čuvar, zaštitar koji obavlja poslove zaštite ili neki drugi zaposlenik navedenog tijela ili stanar.

Članak 28. Ovim člankom uređen je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Ovim člankom obvezuju se osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost da skrbe o javnom redu i miru tijekom rada ugostiteljskog objekta. Obilježja prekršaja mogu se ostvariti propuštanjem sprječavanja narušavanja javnog reda i mira ili propuštanjem obveze prijavljivanja policiji činjenja prekršaja narušavanja javnog reda i mira bez odgode, iako je ta osoba to mogla učiniti bez opasnosti za sebe ili drugoga. Za definiranje pojma "obavljanje ugostiteljske djelatnosti" potrebno je imati u vidu odredbe propisa kojima se uređuje ugostiteljska djelatnosti.

Članak 29. Ovim člankom je uređen prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona. Zaštićena vrijednost u ovom članku je sigurnost osoba i njihovih pokretnih stvari s kojima se kreću po javnim mjestima (npr. prijevozna sredstva), ili drugih pokretnih stvari koje osobe koriste na javnim mjestima. Da bi bila ostvarena obilježja ovoga prekršaja uređaj, predmet ili tvar moraju biti postavljeni na način da zbog svoje potencijalne energije ili štetnosti mogu povrijediti prolaznike ili im nanijeti nekakvu štetu. Potencijalna energija kojom predmet ili uređaj mogu ozlijediti prolaznika ili mu nanijeti štetu uglavnom proizlazi iz njegovog

nesigurno postavljenog položaja. Primjerice, nedovoljno osigurana ili učvršćena posuda s cvijećem ili nedovoljno učvršćena vanjska jedinica klima uređaja na zgradi iznad javne površine u svakom slučaju predstavljaju opasnost za prolazeće građane. Međutim, kod stvari je opasnost drugačija. Naime, stvar može sama po sebi postavljena ili ostavljena na javnoj površini predstavljati opasnost za prolazeće građane, na primjer solna kiselina, otrov ili slična tvar ostavljena u posudi na javnom mjestu sama po sebi predstavlja opasnost. Odluke o komunalnom redu u načelu su usmjerene na izgled i čistoću zgrade ili objekta, odnosno javne površine, a ne na sigurnost.

Članak 30. Ovim člankom uređen je prekršaj iz istoga članka važećeg Zakona, uz manje promjene koje su obuhvaćene Zakonom o zaštiti životinja. Sankcionira se onoga tko na javnom mjestu bez nadzora i neoprezno omogućiti kretanje ili zadržavanje životinja koje mogu ozlijediti ili ugroziti građane, druge životinje i imovinu građana, te time izazove uznemirenost građana. Prekršaj po ovom članku čini osoba (ne mora biti vlasnik životinje) koja neopreznim čuvanjem, neprimjerenim osiguranjem, puštanjem na javne površine, pokazivanjem životinje prouzroči osjećaj straha, uznemirenost, nelagodu ili ugroženost drugih osoba (primjerice puštanje psa bez zaštitne košarice ili povodca, pokazivanje reptila, paukova na javnim mjestima, itd.). U stavku 2. propisana je viša kazna ako je došlo do ozljeđivanja osobe ili materijalne štete.

Članak 31. Ovim člankom inkriminira se počinjenje svih prekršaja u ovome prijedlogu Zakona u sastavu grupe kao kvalificirani oblik ponašanja počinitelja. Time se želi odvratiti počinitelja da grupno sudjeluje u počinjenju prekršaja, kako bi se izbjegle moguće teže posljedice djelovanja u grupi (psihološki učinak djelovanja na pojedinca u grupi što rezultira destruktivnijim ponašanjem). Također se kao kvalificirani oblik definira ponašanje pojedinca koji uporabom maske ili drugog predmeta sakriva svoje lice kako bi otežao ili onemogućio utvrđivanje svog identiteta. Navedeni prekršaj ne može se dovesti u vezu s kaznenim djelom Sudjelovanja u tučnjavi iz članka 103. KZ/1997, odnosno iz članka 122. KZ/2013. U navedenom kaznenom djelu se inkriminira sudjelovanje pojedinca u tučnjavi ili u napadu više osoba, ali je uvjet da bi se ostvarilo obilježje tog kaznenog djela, smrt ili teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba koje je nastalo kao posljedica te tučnjave ili napada. Za ostvarenje bića tog kaznenog djela dovoljno je samo sudjelovanje. Počinitelj ne mora nužno biti u ulozi izravnog napadača ili napadača čije je djelovanje uzrokovalo smrt ili tešku tjelesnu ozljedu. U usporedbi s predmetnim prekršajem razvidno je da se kod prekršaja ne traži nikakva posljedica, već samo sudjelovanje i to za sve prekršaje iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira. Kvalificirani oblik ponašanja počinitelja, prema ovom članku, također predstavlja i počinjenje prekršaja iz ovoga Zakona koji je počinjen zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili izražavanja rodnog identiteta druge osobe.

Članak 32. Ovim se člankom propisuje obaveza primjene zaštitne mjere obaveznog oduzimanja predmeta u slučajevima počinjenja određenih prekršaja i to samo u slučajevima kada se radi o predmetima čije oduzimanje je prijeko potrebno zbog zaštite opće sigurnosti, zdravlja ljudi ili iz moralnih razloga. Međutim, obavezno oduzimanje predmeta predviđeno je i u nekim slučajevima kada je očito da bi ti predmeti ponovno bili upotrijebljeni za počinjenje istog ili sličnog prekršaja.

Članak 33. U stavku 1. ovoga članka propisuje se mogućnost da se počinitelju prekršaja iz članka 28. Prijedloga zakona izrekne zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u objektu u kojem je taj prekršaj počinjen. U stavku 2. ovoga članka,

propisuje se mogućnost da se počinitelju prekršaja iz članaka 6., 7., 13., 22., 23. i 30. može izreći zaštitna mjera zabrane približavanja određenoj osobi i zaštitna mjera zabrane uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom koja ne može biti kraća od jednog mjeseca niti duža od dvije godine. U stavku 3. ovoga članka, kao prekršaj propisuje se nepostupanje po pravomoćnoj zaštitnoj mjeri iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 34. Ovim člankom propisano je kažnjavanje fizičke osobe obrtnika, osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Članak 35. Ovim člankom uređeno je područje uspostave audio i video nadzora (trajni akustični i video nadzor) javnih prostora. Odredbom stavka 1. ovoga članka ova mogućnost daje se isključivo jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da preventivno uspostave nadzor (akustični i video nadzor) javnih prostora kako bi se prvenstveno upozorenjem da je prostor pod video i audio nadzorom preventivno djelovalo na potencijalne počinitelje inkriminiranih ponašanja, odnosno da bi ih se odvrćalo od takvih ponašanja. Stavkom 2. određeno je da se namjera takvog nadzora mora javno priopćiti, a nadzirani prostori obilježiti vidno istaknutim oznakama na svim mogućim prilazima tom prostoru, te da su tijela, odnosno jedinice koja su nadzor uspostavila dužne čuvati njihove snimke najmanje 30 dana. Stavkom 3. uređeno je da su tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su uspostavila nadzor dužni policiji i državnom odvjetništvu, u cilju sprječavanja prekršaja i kaznenih djela, odnosno otkrivanja njihovih počinitelja i vođenje prekršajnih i kaznenih postupaka, omogućiti pristup i korištenje tehničkih uređaja te izuzimanje audio i video zapisa.

Međutim, pitanje korištenja tehničkih snimki u kaznenom i prekršajnom postupku iznimno je složeno i postoje različita rješenja koja nude različiti pravni sustavi, a koji se protežu između formalnih kriterija valjanosti dokaza i kriterija načela pretežitog interesa. Kod formalnih kriterija valjanosti dokaza, tehničke snimke smatraju se dokazima ukoliko su načinjene u kaznenom postupku, odnosno prema uvjetima formalno zadanim zakonskim propisom. U pravnim sustavima kod kojih vrijedi načelo pretežitog interesa postoji mogućnost korištenja tehničkih snimki te drugih dokaza pribavljenih na nezakoniti način ako interes pravde i pravičnosti preteže nad interesom zaštite dobara koja bi se mogla pojaviti kao zaštitni objekt striktnog pridržavanja pravila o dokazivanju.

Zakonom o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/2008, 76/2009, 80/2011 i 121/2011) odnosno njegovim sukcesivnim stupanjem na snagu, i u našoj državi započet će primjena načela pretežitog interesa.

Što se tiče valjanosti tehničkih snimki u prekršajnom postupku, Prekršajni zakon propisuje da su bilješke i tehničke snimke i formalno dokazi u prekršajnom postupku ukoliko ih je ovlaštena službena osoba tijela državne uprave sačinila u okvirima svojih nadležnosti za provođenje nadzora provedenog neposrednim opažanjem.

U tim situacijama takve snimke mogu poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, ali i tada sud može provjeravati njihovu vjerodostojnost te slobodno ocjenjivati njihovu dokaznu vrijednost. To međutim, ne bi trebalo predstavljati prepreku da se ukoliko postoje takve snimke predlažu kao dokaz u prekršajnom postupku, kao i da se prilažu kao ostala prikupljena saznanja uz kaznenu prijavu.

S obzirom na sve prisutniji problem nedovoljnog broja policijskih službenika, odnosno njihov nedostatak u odnosu na postojeću sistematizaciju, posebno onih s adekvatnim obrazovanjem, stručnom spremom i potrebitim iskustvom smatramo da bi uređenje područja uvođenja video i audio nadzora javnih prostora predstavljao veliki iskorak u unapređenju rada policije.

Pored utroška radnog vremena, povećala bi se i interventna sposobnost policije, odnosno mogućnost pravovremeno reagiranja na pojave koje se izravno odražavaju na stanje sigurnosti, obzirom da bi jedan policijski službenik mogao nadzirati istovremeno više javnih prostora.

To bi pored tih primarnih željenih efekata dalo i druge pozitivne "halo" efekte, ponajprije kroz podizanje razine osjećaja osobne sigurnosti građana, te jačanja povjerenja građana u rad policije. Čak što više, obzirom da bi reakcija na konkretan problem, bila brza i učinkovita, kod javnosti bi stvorila osjećaj da je policija prisutna upravo na mjestima i u vrijeme kada je njezina prisutnost na tim mjestima najpotrebnija.

Članak 36. Kao prekršaj propisana je neovlaštena uspostava audio i video nadzora, a za navedeni prekršaj se predviđa odgovornost i pravne osobe.

Članak 37. Kao prekršaj propisana je uspostava audio i video nadzora bez prethodno obavještavanja javnosti, odnosno bez propisnog obilježavanja nadziranog prostora. Obilježja ovoga prekršaja mogu ostvariti samo odgovorne osobe u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja propisno postavi i stavi u funkciju video nadzor, a da o tome prethodno nije obavijestila javnost ili da takav prostor nije obilježen vidno postavljenim obavijestima iz svih smjerova mogućeg nailaska osoba.

Članak 38. Ovim člankom propisana je ovlast predstavničkih tijela (skupština) jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za donošenje odluka o prekršajima protiv javnog reda i mira, uz pribavljenu prethodnu suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, ali samo u odnosu na materiju koja je propisana ovim Zakonom.

Članak 39. Za provođenje nadzora nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona određeno je Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 40. Ovim člankom propisan je prestanak važenja ranijeg Zakona.

Članak 41. Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.